NORAKSTS
Lieta Nr.A42578708
A3242-09/6

**SPRIEDUMS**
**Latvijas tautas vārdā**

Rīgā 2009.gada 21.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese E.Apīne,
piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pilnvarotajai pārstāvei *K.G.*,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *V.S.* (personas kods */personas kods/*) sūdzības par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2008.gada 16.aprīļa lēmuma Nr.1/3748 atcelšanu daļā.

## Aprakstošā daļa

[1] Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk arī – KNAB vai atbildētājs) Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas galvenā speciāliste 2007.gada 23.novembrī sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu RD Nr.000308 un KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājas vietnieks 2008.gada 8.februārī pieņēmis lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/151 (turpmāk arī – sākotnējais lēmums), ar kuru *V.S.* (turpmāk arī – sūdzības iesniedzējs) saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 166.$^{30}$panta un sodīts ar naudas sodu Ls 110 apmērā par likuma ,,Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, kā arī ar sākotnējo lēmumu izbeigta administratīvā pārkāpuma lietvedība daļā par likuma ,,Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 7.panta otrās daļas pārkāpumu.

[2] Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, sūdzības iesniedzējs to apstrīdējis Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšniekam.

[3] Ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2008.gada 16.aprīļa lēmumu Nr.1/3748 (turpmāk arī – Lēmums) atstāts negrozīts sākotnējais lēmums.

Lēmums pamatots ar tālāk minēto:

[3.1] Sākotnējā lēmumā pamatoti konstatēts, ka *V.S.* radiniece (māte) *I.S.* no 2004.gada 20.decembra līdz 2006.gada 6.novembrim un no 2006.gada 16.novembra līdz sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdim pilda Saeimas deputāta *V.S.* palīga amata pienākumu, savukārt administratīvā pārkāpuma lietvedība daļā par *V.S.* saukšanu pie administratīvās atbildības par likuma ,,Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 7.panta otrās daļas pārkāpumu ir izbeigta, jo *V.S.* darbībās laika posmā no 2006.gada 16.novembra līdz 2007.gada 19.janvārim, savienojot Saeimas deputāta amatu ar valdes priekšsēdētāja amatu

SIA „VS CONSULTING", nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

[3.2] Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 29.maija spriedumā lietā Nr.A42297406 ir norādīts, ka LAPK 166.[30]panta paredzēta administratīva pārkāpuma sastāvs ir formāls, tas neprasa nekādu seku iestāšanos. Pārkāpums ir veikts ar to, ka valsts amatpersona veikusi savas funkcijas interešu konflikta situācijā. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 21.septembra spriedumā lietā Nr.SKA- 394/2006 ir norādīts, ka, lai secinātu, ka valsts amatpersona ir nonākusi interešu konflikta situācijā vai pastāv iespēja, ka valsts amatpersona tādā var nonākt, ir jākonstatē, ka darbības, kuras valsts amatpersona veic sava amata ietvaros, ietekmē vai var ietekmēt, proti, jebkādā veidā skar vai var skart tās radinieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

Lai konstatētu, ka *V.S.*, pildot valsts amatpersonas amata pienākumus, ir atradies interešu konflikta situācijā, ir pietiekami konstatēt, ka viņš veica citas tādas darbības (konkrētajā gadījumā veica uzraudzību un kontroli pār deputāta palīga darbību), kas skar viņa vai radinieka (mātes) *I.S.* personiskās un mantiskās intereses. Līdz ar to sākotnējā lēmumā pamatoti ir konstatēts, ka *V.S.* kā Saeimas deputāts, uzdodot savai palīdzei *I.S.* uzdevumus saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 196.pantu, kā arī kontrolējot minēto uzdevumu izpildi, ir pārkāpis likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 11.panta pirmo daļu, jo ir veicis ar amata pienākumu saistītas darbības, kurās viņš pats un viņa radiniece (māte) *I.S.* bija personiski un mantiski ieinteresēta.

[3.3] Saeimas deputāta palīgu Saeimas Kancelejas direktors ieceļ un atbrīvo no amata saskaņā ar Saeimas deputāta priekšlikumu, kā arī Saeimas deputāts izlemj jautājumu par to, vai algot palīgu vai slēgt terminētus uzņēmuma līgumus. Tātad deputāta palīga iecelšana amatā un atbrīvošana no amata ir atkarīga no Saeimas deputāta un Saeimas deputāts piedalās lēmuma pieņemšanā par Saeimas deputāta palīga iecelšanu amatā vai atbrīvošanu no amata, par ko liecina Saeimas deputāta rezolūcija (vīza) uz personas iesnieguma ar lūgumu pieņemt darbā par deputāta palīgu vai atbrīvot no Saeimas deputāta palīga pienākumu pildīšanas. Saeimas Kanceleja patstāvīgi neizlemj jautājumu par Saeimas deputāta palīgu, proti, neizvēlās patstāvīgi, vajag Saeimas deputātam palīgu vai nē. Saeimas Kanceleja, tikai saņemot Saeimas deputāta priekšlikumu un viņa novīzēto iesniegumu, lemj par Saeimas deputāta palīga apstiprināšanu amatā. Tāpat Saeimas Kanceleja nedod palīgam uzdevumus un nekontrolē minēto uzdevumu izpildi, to dara pats Saeimas deputāts.

Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 195., 196. un 197.pantu Saeimas deputāta palīgs atrodas tiešā Saeimas deputāta pakļautībā un pilda Saeimas deputāta uzdevumus un Saeimas deputāts kontrolē Saeimas deputāta palīga darbību. Veicot minētās darbības attiecībā uz savu radinieku, Saeimas deputāts veicina sabiedrības neuzticēšanos valsts amatpersonu darbībai, jo amata pienākumu veikšana attiecībā uz radinieku notiek personiskās (Saeimas deputāta radinieks iegūst darba vietu) un mantiskās (Saeimas deputāta palīgs saņem atalgojumu) ieinteresētības ietekmē.

[3.4] KNAB priekšnieks piekrīt *V.S.* norādītajiem argumentiem, ka ne likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", ne Darba likuma 37.pantā noteiktie nodarbināšanas aizliegumi un ierobežojumi neparedz

tiešu aizliegumu valsts amatpersonas pakļautībā strādāt šīs valsts amatpersonas radiniekiem, bet vienlaikus norāda, ka saskaņā ar likuma ,,Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 11.panta pirmo daļu, valsts amatpersonai, pildot tās amata pienākumus, nav atļauts veikt vai iesaistīties tādu darbību veikšanā, kas jelkādā veidā saistītas ar viņas pašas, tās radinieku vai darījuma partneru personīgajām vai mantiskajām interesēm.

[4] Savā sūdzībā Administratīvajai rajona tiesai *V.S.* norāda, ka Lēmumam tā 2. un 3.punktos nepiekrīt, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka nav pārkāpis likuma ,,Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 11.panta pirmās daļas prasības, jo viņa māte *I.S.* ir pieņemta darbā par deputāta palīgu, strādājot nepilnu darba laiku – 20 stundas nedēļā, saskaņā ar 2006.gada 16.novembrī noslēgtu darba līgumu Nr. 210/2006 starp Latvijas Republikas Saeimu, tās Kancelejas direktora *M.S.* personā kā darba devēju, un *I.S.* kā darba ņēmēju.

Saeimas deputāta palīga darbību reglamentē likums „Saeimas kārtības rullis", kurš nosaka deputāta palīga pienākumus (196.p), līdz ar to deputāta palīgs pilda savus pienākumus likuma „Saeimas kārtības rullis" un darba līgumā noteiktajos ietvaros, un deputāta palīgam pildot šos pienākumus sūdzības iesniedzējs nav nedz personīgi, nedz mantiski ieinteresēts, jo darba samaksu Saeimas deputāta palīgam par paveikto darbu nosaka Saeimas Kanceleja. Konkrēta darba samaksa tika noteikta ar Saeimas Kancelejas 2006.gada 16.novembra rīkojumu Nr.114-p, §13. un tā tika ietverta arī darba līgumā Nr.210/2006. Tā kā Saeimas deputāta palīgs tiek nodarbināts uz darba līguma pamata un saskaņā ar Darba likuma noteikumiem, tad saskaņā ar Darba likuma 16.nodaļas noteikumiem tikai darba devējs, kas šajā gadījumā ir Saeima, tās Kancelejas vadītāja personā ir tiesīga kontrolēt un uzraudzīt darbinieka darba gaitu.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka nepamatots ir atzinums, ka dodot savai palīdzei darba uzdevumus un pārrunājot nevis pārbaudot vai kontrolējot to izpildi, viņš būtu personīgi vai materiāli ieinteresēts.

[4.2] Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka KNAB ir pārkāpis Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī – APL) 6.pantā nostiprināto vienlīdzības principu. Pie vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem Valsts Prezidenta kancelejā strādāja gan Valsts prezidenta G.Ulmaņa meita, gan Valsts Prezidentes V.Vīķes-Freibergas dēls un attiecībā uz šīm valsts amatpersonām administratīvās lietas uzsāktas netika.

[4.3] Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka KNAB ir pārkāpis APL 8.pantā nostiprināto tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu. KNAB, piemērojot un interpretējot likuma ,,Par interešu konfliktu novēršanu valsts amatpersonu darbībā" normas, vajadzēja vadīties no APL 17.panta pirmās daļas 3.punkta un piemērot likuma sistēmisko interpretācijas metodi, un likumu ,,Par interešu konflikta novēršanu amatpersonu darbībā" interpretēt saistībā ar Darba likuma normām, jo vērtējot situāciju, tajā ir iesaistītas divas personas Saeimas deputāts kā tautas vēlēta valsts amatpersona un Saeimas deputāta palīgs kā uz darba līguma nodarbināta persona.

[4.4] Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka KNAB ir pārkāpis APL 62.panta pirmo daļu, jo nav noskaidrojis un izvērtējis trešās personas – *I.S.* – viedokli un argumentus administratīvā pārkāpuma lietā, jo KNAB uzliek sūdzības iesniedzējam par pienākumu 30 dienu laikā no spēkā stāšanās novērst augstāk minēto pārkāpumu un informēt par to KNAB. Vienīgais veids, kā šo pienākumu praktiski var izpildīt, ir panākt, lai *I.S.* darba līgums Nr. 210/2006 tiktu izbeigts. Līdz ar to, KNAB lēmums ir nelabvēlīgs trešajai personai.

[4.5] Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka KNAB ir pārkāpis APL 71.panta pirmo daļu, jo nav paziņojis Lēmumu trešajai personai – *I.S.*

[4.6] Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka nav izpildāms ar Lēmumu viņam uzliktais pienākums – 30 dienu laikā no spēkā stāšanās novērst pārkāpumu un informēt par to KNAB. Vienīgais veids, kā šo pienākumu praktiski var izpildīt, ir panākt, lai viņa palīga *I.S.* un Saeimas Kancelejas starpā noslēgtais darba līgums Nr. 210/2006 tiktu izbeigts. Tātad saskaņā ar APL 74.panta pirmās daļas 4.punktu KNAB lēmums ir spēkā neesošs, jo tas pieprasa no adresāta tiesību normu pārkāpumu vai rīcību, kas faktiski vai tiesiski nav iespējama. Jo, ja kāda no darba tiesisko attiecību pusēm – Saeimas deputāta palīgs vai Saeimas Kanceleja – patstāvīgi nevēlēsies izbeigt viņu starpā noslēgto darba līgumu, tad Saeimas deputāts nekādi nevarētu ietekmēt šo pušu rīcību un, līdz ar to, ar KNAB lēmuma uzliktā pienākuma izpilde nedz faktiski, ne tiesiski nav iespējama.

[5] 2008.gada 16.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja rakstveida paskaidrojums *(lietas 38.-48.lapa)*. Atbildētājs sūdzību uzskata par nepamatotu un noraidāmu, balstoties uz lēmumā norādītajiem apsvērumiem un papildus paskaidrojot tālāk minēto.

[5.1] Attiecībā uz sūdzībā norādīto, ka KNAB ir pārkāpis APL 6.pantā nostiprināto vienlīdzības principu, jo pie vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem Valsts Prezidenta kancelejā strādāja gan Valsts prezidenta G.Ulmaņa meita, gan Valsts Prezidentes V.Vīķes-Freibergas dēls un attiecībā uz šīm valsts amatpersonām administratīvās lietas uzsāktas netika, KNAB paskaidro, ka Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2004.gada 30.marta spriedumā lietā Nr.SKA-5 ir norādījis, ka vienlīdzības princips aplūkojams gan no materiālo tiesību, gan procesuālo tiesību viedokļa. Konkrētajā gadījumā salīdzināmās situācijas no procesuālo tiesību viedokļa ir atšķirīgas, turklāt sūdzībā norādītais neattiecas uz konkrēto lietu un nav vērtējams.

[5.2] Attiecībā uz sūdzībā norādīto, ka KNAB ir pārkāpis APL 8.pantā nostiprināto tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu, un KNAB, piemērojot un interpretējot likuma „Par interešu konfliktu novēršanu valsts amatpersonu darbībā" normas, vajadzēja vadīties no APL 17.panta pirmās daļas 3.punkta un piemērot likuma sistēmisko interpretācijas metodi, un likumu „Par interešu konflikta novēršanu amatpersonu darbībā" interpretēt saistībā ar Darba likuma normām, jo vērtējot situāciju, tajā ir iesaistītas divas personas Saeimas deputāts kā tautas vēlēta valsts amatpersona un Saeimas deputāta palīgs kā uz darba līguma nodarbināta persona, KNAB, atsaucoties uz Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 29.maija spriedumā lietā Nr.A42297406, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2004.gada 14.decembra spriedumā lietā

Nr.SKA-255 un 2006.gada 10.februāra spriedumu lietā Nr.SKA-0001-06, kā arī uz tiesību doktrīnā izteiktajām atziņām paskaidro, ka ne katrā gadījumā ir nepieciešams izmantot visas tiesību normu iztulkošanas metodes, un likuma ,,Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 11.panta pirmajā daļā ir konkrēti uzskaitītas darbības, kuras valsts amatpersona veicot var nonākt interešu konflikta situācijā.

[5.3] Attiecībā uz sūdzībā norādīto, ka KNAB ir pārkāpis APL 62.panta pirmo daļu, jo nav noskaidrojis un izvērtējis trešās personas – *I.S.* viedokli un argumentus administratīvā pārkāpuma lietā, KNAB paskaidro, ka *I.S.* nav vērsusies KNAB ar lūgumu, kā arī KNAB nav pieņēmis lēmumu par *I.S.* atzīšanu par trešo personu, turklāt arī sūdzības iesniedzējs administratīvās lietas izskatīšanas laikā nav izteicis priekšlikumu par *I.S.* atzīšanu par trešo personu, tādējādi KNAB ir ievērojis APL 62.panta pirmajā daļā noteikto, proti, noskaidrojis administratīvā pārkāpuma lietā iesaistīto dalībnieku viedokļus un argumentus.

[5.4] Attiecībā uz sūdzībā norādīto, ka Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka nav izpildāms ar Lēmumu viņam uzliktais pienākums – 30 dienu laikā no spēkā stāšanās novērst pārkāpumu un informēt par to KNAB, KNAB paskaidro, ka deputāta palīga iecelšana amatā un atbrīvošana no amata ir atkarīga no Saeimas deputāta, jo Saeimas deputāts piedalās lēmuma pieņemšanā par deputāta palīga iecelšanu amatā vai atbrīvošanu no amata, par ko liecina Saeimas deputāta (rezolūcija) vīza uz personas iesnieguma ar lūgumu pieņemt darbā par deputāta palīgu vai atbrīvot no deputāta palīga pienākumu pildīšanas. Turklāt Saeimas Kanceleja patstāvīgi neizlemj jautājumu, vai Saeimas deputātam ir vai nav vajadzīgs palīgs. Saeimas Kanceleja, saņemot Saeimas deputāta priekšlikumu un viņa novizēto iesniegumu, lemj par deputāta palīga apstiprināšanu amatā. Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 195., 196. un 197.pantu deputāta palīgs atrodas tiešā Saeimas deputāta pakļautībā un pilda Saeimas deputāta uzdevumus un Saeimas deputāts kontrolē deputāta palīga darbību.

[6] Tiesas sēdē KNAB pārstāve sūdzību neatzina par pamatotu, atsaucoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādīto.

Sūdzības iesniedzējs uz tiesas sēdi nav ieradies, kaut par tiesas sēdes laiku un vietu sūdzības iesniedzējam paziņots likumā noteiktā kārtībā. Tiesā 2009.gada 8.decembrī saņemts faksa sūtījums, ka *V.S.* neierašanās iemesls ir dalība Rīgas domes sēdē, kurā tiks skatīti arī sūdzības iesniedzēja vadītās komitejas sagatavotie jautājumi *(lietas 141.lapa).* Tā kā nekādi pierādījumi par norādītajiem apstākļiem iesniegumam nav pievienoti, tiesa atzina sūdzības iesniedzēja neierašanos par neattaisnotu.

Pēc atbildētāja pārstāves viedokļa noskaidrošanas un lietas materiālu pārbaudes tiesa atzina par iespējamu skatīt lietu bez sūdzības iesniedzēja klātbūtnes.

## Motīvu daļa

[7] Tiesa, uzklausot atbildētāja pārstāves paskaidrojumus un pārbaudot

lietas materiālus, kā arī sūdzībā norādītos argumentus, atzīst, ka sūdzība ir daļēji pamatota un apmierināma.

[8] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus:

[8.1] 2006.gada 16.novembrī noslēgts darba līgums ar deputāta palīdzi *I.S. (lietas 89. - 90.lapa);*

[8.2] 2007.gada 15.oktobrī KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas galvenā speciāliste *L.U.* KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājas vietniekam sniegusi ziņojumu Nr.14-5/103 par iespējamo *V.S.* izdarīto likuma ,,Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 11 .panta pirmās daļas pārkāpumu *(lietas 77. - 79.lapa);*

[8.3] 2007.gada 15.oktobrī uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā *(lietas 70.lapa);*

[8.4] 2007.gada 23.novembrī KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas galvenā speciāliste *L.U. V.S.* sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu RD Nr.000308 par LAPK 166.[30]pantā norādīto pārkāpumu *(lietas 8. - 13.lapa);*

[8.5] 2008.gada 8.februārī KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājas vietnieks *J.S.* pieņēmis lēmumu saukt *V.S.* pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.[30]panta un sodīt ar naudas sodu Ls 110 apmērā *(lietas 14. - 23.lapa);*

[8.6] 2008.gada 12.martā *V.S.* lēmumu apstrīdējis KNAB priekšniekam *(lietas 24. - 25.lapa);*

[8.7] Ar KNAB 2008.gada 16.aprīļa lēmumu Nr.1/3748 atstāts negrozīts KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājas vietnieka *J.S.* 2008.gada 8.februāra lēmums administratīvā pārkāpuma lietā *(lietas 26. - 34.lapa).*

[9] Lietā nav strīda par tās faktiskajiem apstākļiem, tajā skaitā, par to, ka *V.S.* kā Saeimas deputātam, pildot savus amatpersonas pienākumus, palīgs ir bijusi viņa māte.

Lietā ir strīds vai, pastāvot šādiem apstākļiem, sūdzības iesniedzēja rīcībā ir saskatāmas administratīvā pārkāpuma pazīmes pēc LAPK 166.[30]panta.

Tādējādi Administratīvajai rajona tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā situācijā ir pārkāptas likuma ,,Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" prasības un vai tās ir kvalificējamas pēc LAPK 166.[30]panta.

[10] LAPK 166.[30]pants noteic, ka par likumā noteikto komercdarbības, valsts amatpersonas amata savienošanas, pārstāvības, ienākumu gūšanas ierobežojumu vai tādu ierobežojumu pārkāpšanu, kuri noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu, kā arī par valsts amatpersonas funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā – uzliek naudas sodu valsts amatpersonai no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatus vai bez tā.

Šajā tiesību normā, kā izriet no tās teksta un kā savā praksē jau ir atzinis Senāts (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 13.novembra spriedumu lietā Nr.SKA-568/2007*), ir ietverti vairāki administratīvā

pārkāpuma sastāvi, kas savstarpēji atšķiras pēc objektīvās puses, proti, pēc tā, kādu konkrētu darbību amatpersona ir pieļāvusi, piemēram, vai nu tā ir pārkāpusi valsts amatpersonai noteiktos ierobežojumus, vai arī veikusi savas funkcijas interešu konflikta situācijā.

Likumdevējs nav noteicis obligātu seku iestāšanos likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 11.panta pirmās daļas neievērošanas gadījumos. Pietiekams ir pats fakts, ka valsts amatpersona pieļauj šādas situācijas pastāvēšanu.

[11] Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 11.panta pirmā daļa noteic, ka „Valsts amatpersonai ir aizliegts, pildot valsts amatpersonas pienākumus, sagatavot vai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas, slēgt līgumus vai veikt citas darbības, kurās šī valsts amatpersona, tās radinieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti".

Sūdzības iesniedzējs tika sodīts par tāda pārkāpuma izdarīšanu, kura objektīvā puse izpaudās kā likumā noteikto ierobežojumu neievērošana, kas attiecas uz aizliegumu veikt uzraudzības un kontroles funkcijas un veikt citas darbības, kurās amatpersona un tās radinieki ir personiski vai mantiski ieinteresēti.

Atbilstoši Saeimas kārtības rullim, Saeimas deputātu palīgi tiek algoti no valsts budžeta un Saeimas deputāta palīgs atrodas tiešā Saeimas deputāta pakļautībā un pilda Saeimas deputāta uzdevumus. No minētā izriet, ka Saeimas deputāts uzrauga un kontrolē savu palīgu, un veicot savu darbu abi ir mantiski ieinteresēti, ko aizliedz likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 11.panta pirmā daļa.

Kā pamatoti norādījis arī atbildētājs – pieņemt vai nepieņemt palīgu ir deputāta izvēle. Uz *V.S.* palīga amatu konkurss nav ticis izsludināts. Tā vietā *V.S.* māte ir vērsusies Saeimas Kancelejā ar iesniegumu, lūdzot pieņemt viņu darbā par Saeimas deputāta, proti, konkrēti par *V.S.* jeb sūdzības iesniedzēja, palīdzi uz pusi darba slodzes *(lietas 80.lapa)*. Uz iesnieguma *V.S.* norādījis – „piekrītu".

Tātad no minētā secināms, ka ar šo piekrišanu deputāts ir pieņēmis lēmumu, ka viņam būs deputāta palīgs un tā pienākumus pildīs viņa māte *I.S.* Tas apstāklis, ka lēmumu par deputāta palīga nepieciešamību *V.S.* ir pieņēmis tad, kad Saeimas kancelejā ir iesniegts *I.S.* iesniegums, kā arī līdz tam deputātam palīgs nav bijis, liecina par sūdzības iesniedzēja kā valsts amatpersonas lēmuma sekām attiecībā uz radinieku (māti). Ja deputāts būtu norādījis, ka nepiekrīt palīga pieņemšanai, tad ar *I.S.* darba attiecības netiktu nodibinātas, jo deputāta palīga amata vieta bez deputāta gribas nepastāv.

Tāpat arī pamatots ir KNAB viedoklis par Saeimas deputāta funkcijām, uzraugot un kontrolējot deputāta palīga darbu, t.i., lai arī juridiski deputāta palīga darba devējs ir Saeimas kanceleja, tieši deputāts dod darbu (uzdevumus) deputāta palīgam, kā arī kontrolē to izpildi. Apzinīga un kvalitatīva uzdevumu izpilde var būt par pamatu materiālai stimulēšanai, kamēr nolaidīga darba pienākumu pildīšana – par pamatu atlaišanai. Līdz ar to, Saeimas deputāts, kurš nepastarpināti nodarbina palīgu, ir persona, kura vērtē deputāta palīga darbu un ir tiesīga paziņot

Saeimas kancelejai, ka palīga pienākumi turpmāk nav nepieciešami. Tāpat arī nav šaubu, ka sūdzības iesniedzējs kā dēls konkrētajā situācijā ir ieinteresēts *I.S.* kā mātes materiālajā labklājībā, t.i., šo darba attiecību saglabāšanā.

Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 195., 196. un 197.pantu Saeimas deputāta palīgs atrodas tiešā Saeimas deputāta pakļautībā un pilda Saeimas deputāta uzdevumus un Saeimas deputāts kontrolē Saeimas deputāta palīga darbību. Veicot minētās darbības attiecībā uz savu radinieku, Saeimas deputāts veicina sabiedrības neuzticēšanos valsts amatpersonu darbībai, jo amata pienākumu veikšana attiecībā uz radinieku notiek personiskās (Saeimas deputāta radinieks iegūst darba vietu) un mantiskās (Saeimas deputāta palīgs saņem atalgojumu) ieinteresētības ietekmē.

Tādējādi Administratīvā rajona tiesa secina, ka *V.S.* ir saucams pie administratīvās atbildības par LAPK 166.$^{30}$panta pārkāpumu.

[12] Tiesa dod savu vērtējumu sūdzības iesniedzēja argumentam par Valsts prezidenta kancelejā strādājošiem Valsts prezidenta bērniem.

Sūdzības iesniedzējs nepamatoti salīdzinājis savus lietas apstākļus ar Latvijas Valsts prezidenta bērnu nodarbināšanu Valsts prezidenta kancelejā. Tiesas ieskatā par būtisku uzskatāms apstāklis, ka Saeimas deputāts pats dod uzdevumus savam palīgam un kontrolē tā darbu, kamēr Valsts prezidents nekontrolē atsevišķu Valsts prezidenta kancelejā strādājošo personu darbu, kā arī nedod konkrētiem darbiniekiem personiskus rīkojumus. Minēto darbu veic Valsts prezidenta kancelejas vadītājs vai viņa padotībā esošu struktūrvienību vadītāji, kas nodrošina Valsts prezidenta darbu kopumā, bet ne kā indivīdi. Valsts kancelejas darbinieki ir padoti Valsts kancelejas vadītājam.

[13] Nav pamatots sūdzības iesniedzēja arguments par to, ka lietā būtu uzklausāms *I.S.* viedoklis, jo izskatāmā lieta ir administratīvā pārkāpuma lieta par sūdzības iesniedzēja saukšanu pie administratīvās atbildības. Administratīvā pārkāpuma lietā personām, kuras netiek sauktas pie administratīvās atbildības var būt liecinieka vai cietušā statuss. Ar kādas privātpersonas administratīvo sodīšanu netiek skartas citu personu tiesības vai intereses, proti, lēmums administratīvā pārkāpuma lietā nepastarpināti attiecas tikai uz personu, kuru sauc pie administratīvās atbildības. Savukārt citu personu aizsardzībai, kurām nodarīts kāds kaitējums ar prettiesiskām darbībām, LAPK paredz piešķirt cietušā statusu.

Administratīvā rajona tiesa izskatāmajā lietā nesaskata pamatu *I.S.* piešķirt cietušās personas statusu, tāpēc KNAB rīcībā nav saskatāmi pārkāpumi attiecībā uz *I.S.* neuzklausīšanu administratīvā pārkāpuma lietā, kā arī Lēmuma nenosūtīšanu šai personai.

[14] Pārbaudot procesuālo termiņu ievērošanu Lēmuma pieņemšanā daļā, kas attiecas uz sūdzības iesniedzēja saukšanu pie administratīvās atbildības, tiesa secina, ka minētais pārkāpums ir ilgstošs pārkāpums, kuram termiņa – četri mēneši no atklāšanas dienas – tecējuma sākums ir nosakāms saskaņā ar LAPK 37.pantu.

Lietā nav strīda par to, ka materiāli no Saeimas Kancelejas saņemti jau 2007.gada 25.jūnijā (lietas 147.lapa), bet no Valsts ieņēmumu dienesta – 2007.gada 28.jūnijā (lietas 145.lapa), kamēr sākotnējais lēmums administratīvā pārkāpuma lietā pieņemts 2008.gada 8.februārī.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2009.gada 2.marta sprieduma lietā Nr.SKA-006/2009 10.-14.punktos secinājis, ka ziņu saņemšana par administratīvo pārkāpumu var būt pietiekama, lai sāktos Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.panta pirmajā daļā minētais noilguma termiņš tikai tad, ja šīs ziņas ir nostiprinātas noteiktā procesuālā formā. Administratīvo pārkāpumu lietvedībā šī forma ir administratīvā pārkāpuma protokols vai lēmums par administratīvā pārkāpuma lietvedības ierosināšanu. Kopš šā brīža administratīvais pārkāpums ir atklāts, respektīvi, iestādei ir ienākušas ziņas par administratīvo pārkāpumu un četru mēnešu laikā iestādei jāpieņem lēmums par personas sodīšanu vai cits lēmums. Arī persona, pret kuru uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība, var paļauties, ka tiesiskā noteiktība iestāsies četru mēnešu laikā, respektīvi, persona tiks vai netiks sodīta vai lietvedība tiks izbeigta. Jebkādas iestādes rīcībā nonākušas ziņas par iespējamu administratīvu pārkāpumu bez to procesuālas noformēšanas šādu noteiktību nerada un nav pietiekamas, lai iesāktos noilguma tecējums. Tādējādi jēdziens „atklāšanas diena" ir tulkojams kā diena, kad iestāde sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu vai pieņēmusi lēmumu uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību. Šādu secinājumu Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments nostiprinājis arī 2009.gada 12.augusta spriedumā lietā Nr.SKA-238/2009.

Izskatāmajā administratīvā pārkāpuma lietā lietvedība uzsākta 2007.gada 15.oktobrī *(lietas 77.lapa)*, bet administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 2007.gada 23.novembrī. Līdz ar ko secināms, ka atklāšanas diena ir 2007.gada 15.oktobris un sākotnējais lēmums pieņemts četru mēnešu termiņā.

Tādējādi sūdzības iesniedzēja saukšanai pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.$^{30}$pantu procesuālais termiņš nav nokavēts un tiesa nesaskata pamatu administratīvā pārkāpuma lietvedības izbeigšanai.

[15] Vērtējot sūdzības iesniedzēja iebildes par Lēmuma 3.punktu, t.i., pienākuma uzlikšanu sūdzības iesniedzējam novērst pārkāpumu, tiesa secina, ka minētais pienākums ir izpildīts, sūdzības iesniedzējam beidzot pildīt Saeimas deputāta pilnvaras. Līdz ar to, tiesai nav pakļauts vērtējums par Lēmuma 3.punkta atcelšanu, bet gan atzīšanu par prettiesisku.

LAPK 40.pants noteic, ka administratīvā soda uzlikšana neatbrīvo personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, no tā pienākuma izpildīšanas, par kura nepildīšanu uzlikts administratīvais sods.

Vienlaikus tiesa nekonstatē KNAB kompetenci šī panta kontekstā pieņemt lēmumu par konkrēta pienākuma uzlikšanu, atkārtojot tiesību normu. Ja LAPK 40.panta norma ir spēkā esoša, par ko lietā nav strīds, tad personai, kura tiek saukta pie administratīvās atbildības, šī norma ir jāievēro, t.i., jāveic darbības pārkāpuma seku novēršanai arī tajā gadījumā, ja iestāde lēmumu nav pieņēmusi. Tā kā KNAB nav tiesību normā ietverta kompetence lemt par seku novēršanu un tāda nav konstatējama arī LAPK 166.$^{30}$panta saturā, tad Lēmums šajā daļā ir atzīstams par prettiesisku.

[16] Tā kā valsts nodeva administratīvā pārkāpuma lietā nav jāmaksā, tad tiesai nav tiesību tādu piedzīt no atbildētāja par labu sūdzības iesniedzējam.

## Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 253.panta ceturto daļu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu un 279.pantu, tiesa

**nosprieda:**

atstāt negrozītu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2008.gada 16.aprīļa lēmumu Nr.1/3748 daļā par *V.S.* (personas kods */personas kods/*) saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.$^{30}$pantu;

atzīt par prettiesisku Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2008.gada 16.aprīļa lēmuma Nr.1/3748 3.punktu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese /paraksts/ E.Apīne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvā rajona tiesas
tiesnese _____E. Apīne
Rīgā, 2009.gada 21.decembrī